

Shock

SHOCK ALGEMEEN

Shock is een toestand die ontstaat door acute dalende weefselperfusie tgv te geringe bloedtoevoer naar de weefsels:

oorzaken:

verminderd intravasculair volume

groot bloedverlies (zie ook apart hoofdstuk "hemorrhagische shock")

groot plasmaverlies

verbrandingen

deshydratatie

braken, diarree

falen van de hartfunctie

ischemie

ritmestoornissen

harttamponade

longembolen

sterke dilatatie van belangrijke vaatgebieden:

ANAFYLAXIE (zie ook apart hoofdstuk "anafylactische shock")

neurogene shock

septische shock

ARDS (shocklong)

1. Kliniek

De kliniek kan verschillen ngl het type shock. Algemeen is de oorzaak van de kliniek een geringe bloed- en zuurstoftoevoer naar de weefsels. Dit uit zich onder andere in lage bloeddruk en in verandering van het bewustzijn variërend van angst tot bewustzijnsverlies.

 Veralgemeende shock
http://www.spoedarts.com/symptomen/shock_algemeen/Res/images/arrow.gif

 Hypovolemische shock zie ook hoofdstuk "Hemorrhagische shock"
http://www.spoedarts.com/symptomen/shock_algemeen/Res/images/arrow.gif

 Cardiogene shock
http://www.spoedarts.com/symptomen/shock_algemeen/Res/images/arrow.gif

 Septische shock
http://www.spoedarts.com/symptomen/shock_algemeen/Res/images/arrow.gif

 Anafylactische shock zie ook apart hoofdstuk "Anafylactische shock"
http://www.spoedarts.com/symptomen/shock_algemeen/Res/images/arrow.gif

 Neurogene shock
http://www.spoedarts.com/symptomen/shock_algemeen/Res/images/arrow.gif

Veralgemeende shock

Hypotensie
Zwakke pols
Tachycardie
Tachypnee
Oligurie
Zweten
Angst
Bwz daling
Afwezigheid

Klinisch beeld bij hypovolemische shock

Bleek
Vertraagde capillaire refill (>2 seconden)
Ingevallen venen
Extremiteten koud en klam
Vernauwing tussen
 Systolische bloeddruk
 Diastolische bloeddruk

Cardiogene shock

Thoraxpijn

Drukkend gevoel
Dyspnee
Orthopnee

V. Jugularis opzetting

Auscultatie

Wheezing
Reutels
Longbasis weinig geluid
Galopritme S3

Extremiteten

Koud
Klam
Zweet

Septische shock

Extremiteten: Warm
Huid:
 Purpura
 Rash met petechiën
Temperatuur
 Hypertermie
 Hypotermie
Sterke pols

Anafylactische shock

Extremiteten: warm

Huid: urticaria (netelroos)

Keel:

stridor

heesheid

slikklachten

longen: wheezing

Neurogene shock

paralyse

hypotensie

bradycardie

verlies anale tonus

2. Oorzaken van shock

Hypovolemie als oorzaak van shock

Zie ook het aparte hoofdstuk "hemorrhagische shock"

trauma als oorzaak van shock

gynecologisch bloedverlies

bloeding via de grote bloedvaten

épistaxis

gastro-intestinaal bloedverlies

maligniteiten

Cardiogene shock

Cardiomyopathie

Geleidingsstoornissen

Myocardinfarct

Myocardcontusie

Myocarditis

Pericardtamponade

Longembolen

Tensie pneumothorax

Kleplijden

Ventrikelseptumdefect

Neurogene shock

ruggemergbeschadigingen met neurologische uitval en/of met hevige pijnen kunnen een cascade starten die leidt tot

distributieve shock.

Vasogene shock

septische shock

Allerlei infecties kunnen hiervan de oorzaak zijn

abdomen:

- abces
- cholecystitis
- pancreatitis
- peritonitis: darmperforatie,...

retroperitoneaal:

- pelvic inflammatory disease (PID)
- tubo-ovarieel abces
- endometritis
- myometritis
- urine­weginfectie
- pyelonefritis

luchtwegen:

- pneumonie
- faryngitis

cardiovasculair:

- endocarditis
- geïnfecteerde aortakleprothese
- thromboflebitis

motorisch

- geïnfecteerde gewrichtsprothese
- septische arthritis

neurologisch

- hersenasces
- meningitis

Anafylactische shock

tgV:

- voedsel
- insektenbeet
- synthetische producten
- contraststoffen
- medicatie

ARDS

Acute respiratory distress syndrome

iatrogene oorzaken van shock door farmaka

- Antihypertensiva
- Antidepressiva
- Benzodiazepines
- Cholinergica
- Digoxine

Narcotica
Nitraten

Oorzaken van shock bij kinderen

Hypovolemische shock bij kinderen:
Meestal door diarree

Cardiogene shock bij kinderen:

Virale myocarditis
Postoperatief hartoperatie
Congestief hartfalen
Pericardtamponade
Medicatie

Septische shock bij kinderen:

Hemofilus influenza
Neisseria meningitidis
Streptococcenpneumonie

3. Diagnostische workup

Oorzaak achterhalen
Type shock achterhalen

LABORATORIUMONDERZOEKEN
ELECTROCARDIOGRAM
BEELDVORMING

Laboratoriumtesten uit te voeren bij shock

CBC (complet of Cell Blood Count)

Hb/Hct

WBC: denk aan septische oorzaak

Electrolyten

Na, K gestegen: denk aan dehydratatie
stijging ureum, creatinine: denk aan
nierfalen
dehydratatie

Ureumstijging: denk aan
gastro-intestinale bloeding
nierfalen

Glucose:

hoog: denk aan septische shock
laag: bij pediatrie sepsis

stolling verstoord: denk aan:

septische shock
leverlijden
DIC

hartenzymen

zwangerschapstest

lactaat

urine: wbc, kiemen, ketonen

bloedgassen:

pH daling: acidose

met CO₂ stijging: respiratoir?

met bicarbonaat daling: metabool?

ECG

ischemie?

harttamponade?

longembolen? (rechter hart dilatatie)

Beeldvorming

In functie van de toestand kan men kiezen tussen radiografieën, echografie of CT scan.

RX thorax

pneumonie

longoedeem

pneumothorax

hemothorax

longinfarct

Echocardio

harttamponade

ventrikelfunctie (motiliteit wand): ischemie, AMI

vulling ventrikel: onder/overvulling

longembolen: collaps linker ventrikel en overvulling rechter

aortadissectie

Echo abdomen

rupturerend abdominaal aneurysma

vrij vocht: bloed, ascites,...

retroperitoneaal:

ectopische zwangerschap

bloeding lever, milt, nieren

CT abdomen

goed bij stabiele patiënt

overweeg gebruik van IV contrast

4. Therapie

Bij shock is elke uitstel van therapie zinloos.

Er ontstaan immers irreversiebele beschadigingen.

De kans op herstel en overleven daalt elke seconde.

Eerste opvang

ABC

IV lijn: best 2 perifere lijnen bij shock

centrale catheter: voor opvolgen vullingstoestand

arteriele lijn: voor invasieve drukmeting + herhaalde bloednames

Opvullen met veel vocht?

ja, tenzij cardiogene shock

Stoppen bloedverlies

directe druk uitwendige bloedingen

spalken van breuken

Opvang in functie van het type shock

Opvang in functie van het type shock:

- Hypovolemische shock
- Anafylactische shock
- Cardiogene shock
- Septische shock
- Farmacogene shock
- Neurogene shock

Zie ook de aparte hoofdstukken op de website:

Hemorrhagische shock - Polytrauma-opvang - Anafylactische shock

Voeg een nieuwe reactie toe

[Login](#) [1] of [registreer](#) [2] om te kunnen reageren

Bron-URL: <https://www.medics4medics.be/nl/symptomen/shock>

Links

[1] <https://www.medics4medics.be/nl/user/login?destination=node/%23comment-form>

[2] <https://www.medics4medics.be/nl/user/register?destination=node/%23comment-form>